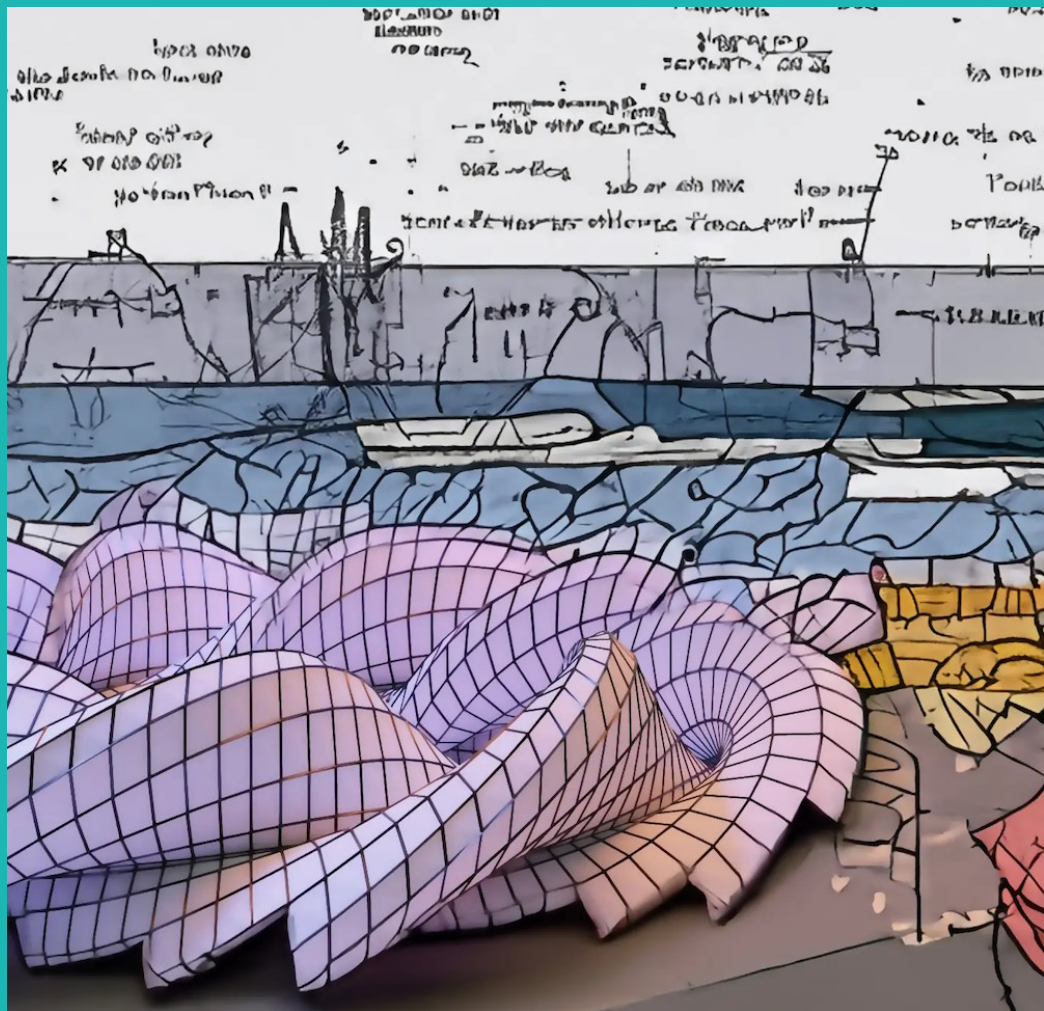

AIDA4

Architektura informacji
jako dyscyplina akademicka
AI versus IA –
architektura informacji
w erze algorytmów

— —

KSIĘGA
ABSTRAKTÓW

Uniwersytet
Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie
11-12 czerwca 2024 r.

Wstęp

„Po raz czwarty spotykamy się w Krakowie, by wspólnie dyskutować o roli i kierunkach rozwoju architektury informacji. Tym razem przyglądamy się relacjom między architekturą informacji a sztuczną inteligencją. Spotkanie to jest wyjątkową okazją do zgłębienia złożonych związków między tymi dwiema dynamicznie rozwijającymi się dziedzinami, które mają kluczowe znaczenie dla współczesnej nauki i technologii.

Architektura informacji, obejmująca projektowanie, organizację i zarządzanie danymi, odgrywa fundamentalną rolę w kształtowaniu sposobów, w jakie korzystamy z informacji. W erze cyfrowej, gdzie ilość dostępnych danych rośnie w zawrotnym tempie, efektywne zarządzanie informacją staje się nie tylko wyzwaniem, ale i koniecznością. Przejrzyste, intuicyjne i funkcjonalne struktury informacyjne są podstawą skutecznego korzystania z wiedzy, zarówno w kontekście indywidualnym, jak i korporacyjnym.

Z drugiej strony, sztuczna inteligencja, będąca jednym z najbardziej innowacyjnych i wpływowych obszarów współczesnej technologii, rewolucjonizuje sposoby, w jakie przetwarzamy i interpretujemy dane. AI znajduje zastosowanie w szerokim spektrum dziedzin, od medycyny, przez finanse, po edukację, a jej potencjał w zakresie automatyzacji, analizy predykcyjnej i personalizacji usług jest nie do przecenienia.

Celem naszej konferencji jest zbadanie, w jaki sposób te dwie dziedziny wzajemnie się przenikają i wzbogacają. Jak architektura informacji może wspierać rozwój sztucznej inteligencji, a jednocześnie jak AI może przyczynić się do udoskonalenia struktur i procesów zarządzania informacją? Jakie wyzwania i możliwości stoją przed nami w kontekście integracji tych technologii?”¹

Powyższy tekst został w całości wygenerowany przez sztuczną inteligencję i bez żadnej edycji redaktorskiej wklejony do niniejszego wstępu. I niech będzie on najlepszym przykładem tego, że jest o czym dyskutować oraz argumentem potwierdzającym konieczność organizacji konferencji pt. „AI versus IA – architektura informacji w erze algorytmów” i analizy zmian, których jesteśmy świadkami. Mamy nadzieję, że problematyka konferencji, dotycząca tak istotnego paradygmatu nauk o komunikacji społecznej i mediach, będzie interesująca i wartościowa dla wszystkich uczestników.

¹ Chat GPT.

Z radością i dumą przedstawiamy naszych keynote speakerów, dzięki którym poznamy najnowsze trendy i badania z obszaru architektury informacji oraz sztucznej inteligencji. Heather Hedden – ekspertka z zakresu taksonomii opowie jak narzędzia sztucznej inteligencji mogą być wykorzystane w tworzeniu użytecznych taksonomii, a Jorge Arango, jeden z pierwszych popularyzatorów architektury informacji, spróbuje znaleźć odpowiedź na pytanie jak zadbać o dobrostan użytkownika informacji za pomocą sztucznej inteligencji. Wśród naszych gości głównych znajdują się również wybitne ekspertki z Polski. Dr hab. inż. Joanna Jaworek-Korjakowska, prof. AGH wprowadzi nas w tajniki ataków na dane i wskaże sposoby obrony, zaś Anna Pietruszka zdradzi jak skutecznie budować modele biznesowe przy wykorzystaniu sztucznej inteligencji.

Ponadto w kilku blokach tematycznych omówione zostaną różnorodne zagadnienia: od koncepcji teoretycznych i metodologicznych z pogranicza architektury informacji i sztucznej inteligencji, po kwestie związane z projektowaniem ekosystemów informacyjnych, na dydaktyce i biznesowych rozwiązaniach skończywszy. Mamy nadzieję na owocną wymianę doświadczeń, nie tylko w ramach panelu dyskusyjnego pt. „Architektura informacji na rozdrożu?”, ale również podczas obrad i rozmów kularowych. Dla spragnionych dodatkowej wiedzy i umiejętności przygotowaliśmy dwa warsztaty: o projektowaniu informacji w oparciu o analogie oraz o tworzeniu przyjaznych i inkluzywnych usług.

Liczymy, że czwarta konferencja naukowa z cyklu „Architektura informacji jako dyscyplina akademicka (AIDA)” pod tytułem „AI versus IA – architektura informacji w erze algorytmów” będzie wydarzeniem ważnym i wartościowym. Chcielibyśmy, aby AIDA 4 stała się okazją do wymiany doświadczeń, owocnej akademickiej dyskusji, zdobywania wiedzy i czerpania inspiracji oraz udanego networkingu. Zapraszamy do zapoznania się abstraktami wystąpień.

Dziękujemy sponsorom, firmom: ARFIDO, Aleph Polska i Traffic Peaks. Słowa podziękowania kierujemy również do Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. J. Tischnera (od października 2024 r. krakowskiej filii Uniwersytetu SWPS), która jako współorganizator wspiera nas w ofercie warsztatowej, a także do Rady Programowej oraz Prelegentów, którzy zgłosili swoje wystąpienia zapewniając bogaty i interesujący program. Życzymy przyjemnej lektury i owocnych obrad.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego AIDA 4
Bożena Jaskowska i Stanisław Skórka

AIDA4

Architektura informacji
jako dyscyplina akademicka

AI versus IA –
architektura informacji
w erze algorytmów

— —

DZIEŃ 1

Wtorek 11.06.2024

Miejsce obrad:

Aula A1, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie, ul. Podchorążych 2

SESJA I**Doskonałość i niedoskonałość sztucznej inteligencji****10:00-10:40**
KEYNOTE SPEAKER**dr hab. inż. Joanna Jaworek-Korjakowska, prof AGH**

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

**W walce z ciemną stroną AI:
zagrożenia i obrona przed atakami na dane**

Atakowanie zbiorów danych stanowi istotne zagrożenie dla systemów opartych na sztucznej inteligencji (AI), wpływając negatywnie na ich dokładność i bezpieczeństwo. W tej prezentacji skupimy się na identyfikacji różnych rodzajów ataków, takich jak wstrzykiwanie szumów, manipulacja etykietami, czy ataki adwersarialne oraz omówimy również metody obrony przed tymi zagrożeniami. Głównym celem jest zwiększenie świadomości na temat potencjalnych zagrożeń wynikających z ataków na dane, aby zapewnić integralność i niezawodność systemów opartych na sztucznej inteligencji.

SŁOWA KLUCZOWE

atakowanie zbiorów danych, sztuczna inteligencja, AI, integralność systemów AI

10:40-11:20
KEYNOTE SPEAKER**Anna Pietruszka**

Exfluency™

**Definiowanie strategii AI:
jak skutecznie budować modele biznesowe w oparciu o AI**

Podczas prelekcji opowiem Państwu o procesie wdrażania zmian w modelach biznesowych w oparciu o hybrydową i sztuczną inteligencję. Opowiem o tym, jakie różnice obserwujemy do kilku lat w zmianach zachodzących w modelach biznesowych w kontekście AI i jakie są różnice, w tym co przyniosła czwarta i piąta rewolucja przemysłowa w kontekście modeli biznesowych organizacji. Podzielę się bardzo praktycznymi taktykami dotyczącymi tego, co i jak krok po korku zrobić, żeby wdrożyć do modelu biznesowego AI.

SŁOWA KLUCZOWE

model biznesowe, czwarta i piąta rewolucja przemysłowa, AI

11:20-11:40 Wystąpienie sponsora – firma ARFIDO**11:40-11:50 dyskusja****11:50-12:20 przerwa kawowa (30 min)**

12:20-12:40 prof. dr hab. Barbara Sosińska-Kalata

Uniwersytet Warszawski

**Architektura informacji i projektowanie UX
a sztuczna inteligencja: wzajemne relacje i oddziaływanie**

Gwałtowny postęp w rozwoju technologii sztucznej inteligencji, który obserwujemy w ostatnich latach powoduje też narastanie zarówno dyskusji o wpływie tego zjawiska na rozwój architektury informacji i projektowania UX, jak i zastosowań praktycznych inteligentnych technologii w projektowaniu usług informacyjnych i aplikacji mobilnych oraz w ich wykorzystywaniu i recepcji inteligentnych funkcjonalności przez użytkowników. Celem referatu jest próba analizy i oszacowania natężenia i kierunków tych zmian oraz wskazania głównych obszarów wzajemnego oddziaływania, kształtujących się szans i zagrożeń. Podstawą tych ustaleń jest analiza bibliometryczna piśmiennictwa przedmiotu zarejestrowanego w bazie Scopus, opublikowanego w ostatnich pięciu latach oraz krytyczna analiza treści wybranych publikacji ukierunkowana na identyfikację problematyki badawczej i stanowisk badaczy prezentowanych w tym piśmiennictwie.

SŁOWA KLUCZOWE

architektura informacji, user experience, sztuczna inteligencja, analiza piśmiennictwa, analiza bibliometryczna, krytyczna analiza treści

12:40-13:00 dr Stanisław Skórka

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Przyszłość architektury informacji. Czy SI zastąpi AI?

„Do brzegów naszej cywilizacji zbliża się tsunami danych. Jest to fala niepowiązanych, rosnących danych w postaci bitów i bajtów, napływających w niezorganizowanej, niekontrolowanej, niespójnej kakofonii piany.” – tak rozpoczyna się jedna z ważniejszych książek autorstwa Richarda S. Wurmana, która zapoczątkowała nową dyscyplinę i profesję – architekturę informacji. Słowa te, mimo upływu lat, nadal pozostają aktualne. W XXI wieku w opanowaniu żywiołu niezliczonej ilości danych oprócz architektów informacji pomoc może sztuczna inteligencja (SI), która dzięki zastosowaniu odpowiednich algorytmów, maszynowego uczenia się, rozpoznawania języka oraz głosowego wyszukiwania wspiera człowieka w organizowaniu, wyszukiwaniu i dostępie do informacji. W związku z tym rodzą się pytania, na które autor postara się odpowiedzieć, m.in.: jak AI i SI mogą

wspierać się wzajemnie, czy SI przejmie zadania architektury informacji? Czy zmieniają się zadania architektów informacji wobec możliwości SI?

SŁOWA KLUCZOWE

architektura informacji, sztuczna inteligencja, przetwarzanie informacji, wyszukiwanie informacji, algorytmy, mechanizmy uczenia się

13:00-13.20 **dr hab. Mariola Antczak, prof. UŁ**

Uniwersytet Łódzki, Katedra Informatologii i Bibliologii

Z problematyki metodologicznej, czyli funkcjonalność a użyteczność w badaniach architektury informacji

Celem wystąpienia jest prezentacja różnic między terminami „funkcjonalność” i „użyteczność”. Terminy te stanowią często punkt wyjściowy w procesie konceptualizacji badań z zakresu architektury informacji oprogramowań na urządzenia mobilne i stacjonarne lub rozwiązań wayfindingowych w realnym otoczeniu. Ustalenie wskaźników mierzalności użyteczności zastosowanych przez architektów rozwiązań może nie tylko znacznie ułatwić badania, ale także w ogóle je umożliwić. W referacie zostaną podkreślone różnice między tytułowymi pojęciami oraz sformułowana odpowiedź na pytanie: „Jak badać użyteczność?” Do badań wykorzystano metody: bibliograficzną, analizy i krytyki piśmiennictwa oraz heurystyczną.

SŁOWA KLUCZOWE

architektura informacji, konceptualizacja badań, wayfinding, funkcjonalność, użyteczność, wskaźniki mierzenia użyteczności

13.20-13.30 **dyskusja**

13.30-14.15 **lunch (45 min)**

14.15-14.30 Wystąpienie sponsora – firma ALEPH Polska

14.30-15.10 Heather Hedden
KEYNOTE SPEAKER Enterprise Knowledge

Artificial Intelligence vs. Information Architecture in Taxonomies

Information architecture and artificial intelligence have the same goal of making it easier for people to obtain specific information that they seek, and both aim to do so with interactive user interfaces. Thus, it would seem that IA and AI are in competition with each other. However, if we understand that information design needs to consider both the content side and the user side, it becomes clear that AI methods are suited for the content side, whereas IA techniques are still needed for the user side. This keynote presentation focuses on the particular information architecture tool of taxonomy, and how a taxonomy is designed manually with user input to serve the users, but also at the same time with AI methods to extract terms from text and tag content with those terms. It will cover what taxonomies are and how they support information architecture, how AI is used with taxonomies, and the future of AI, taxonomies, and information architecture

SŁOWA KLUCZOWE

information architecture, artificial intelligence, taxonomy, interactive user interfaces

15.10-15.50 Jorge Arango
KEYNOTE SPEAKER California College of the Arts

**Envisioning (Near-)Future Design:
Mindful Practice in the Age of AI**

Many organizations are rushing to fold AI-powered features into products. Some are driven by genuine needs, but many are prompted by greed and FOMO. At best, the result is half-baked offerings — and outright disasters at worst. After the hype, we seem inevitably headed towards disillusionment and retrenchment.

And yet, AI technologies — Large Language Models, in particular — are the most exciting info tech development since the World Wide Web. But working skillfully with and on AI requires reevaluating decades-old design frameworks and practices. The key question for today's designers is: how can we best use AI to foster well-being? This presentation explores answers to

this question by mapping the space of possibilities and proposing fundamental principles for designing human-centered AI-powered products and services.

SŁOWA KLUCZOWE

AI-powered features, disillusionment and retrenchment, Large Language Models

15.50-16.10 przerwa kawowa (20 min)

MODERATOR:
dr hab. Władysław Marek Kolasa,
prof. UKEN

SESJA IV Porozmawiajmy o (z) AI

16.10-17.00 Panel dyskusyjny – Architektura informacji na rozdrożu?

17.00-17.20 dr Bożena Jaskowska

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Metafory i algorytmy – ucieleśnione chatboty i ich percepcja przez użytkowników

Tematyka referatu opiera się na paradygmacie metafory konceptualnej, gdzie przyjmuje się, że metafora łączy rozum i wyobraźnię i jest nie tylko głównym składnikiem codziennego posługiwania się językiem, ale przede wszystkim dotyczy myślenia i poznania oraz wpływa na sposób postrzegania oraz działania. W tym ujęciu dokonuje się rzutowania pojęciowego tj. pobierania struktury pojęciowej z domeny źródłowej na strukturę pojęciową domeny docelowej. Pozwala to na odnoszenie się do doświadczeń (fizycznych i mentalnych) związanych z domeną źródłową w celu lepszego zrozumienia koncepcji pojęciowej domeny celowej. Metaforyka w tym ujęciu od wielu lat jest podstawą projektowania przestrzeni informacyjnych oraz budowania wrażeń użytkownika. Celem referatu jest znalezienie odpowiedzi na pytanie czy schematy wyobrażeniowe budowane na bazie metafor mają odzwierciedlenie w komunikacji z asystentami AI (chatbotami), a także zbadanie, czy zastosowana metafora wpływa na postrzegane przez użytkownika ciepło i kompetencje chatbota oraz na ogólną satysfakcję. Teza wystąpienia oparta jest na modelu „Wielkiego Łańcucha Bytów” wg którego nadano asystentom AI cechy następujących metaforycznych postaci: boga, człowieka, zwierzęcia, rośliny, obiektu fizycznego oraz asystenta bez cech. Badania przeprowadzono techniką eyetrackingu, ankiety i wywiadu

pogłębionego oraz posłużono się technologią ChatGPT-4 i Dalle-3.

SŁOWA KLUCZOWE

asystenci AI, artificial intelligence, chatboty, metafory, sztuczna inteligencja

17.20-17.40 dr hab. Katarzyna Materska, prof. UŚ

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Zasady FAIR w kontrolowanych słownikach w obszarze nauk humanistycznych i społecznych

Projektując narzędzia deponowania, odkrywania i ponownego wykorzystania danych i wiedzy w sieci semantycznej (np. repozytoria, platformy, portale naukowe, agregatory) należy podjąć decyzje o wyborze schematu metadanych oraz wyborze słowników (często wielojęzycznych). Wzmocnieniu jakości, użyteczności i interoperacyjności semantycznej pomiędzy systemami służą m.in. zasady FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable), które są ogólnymi wytycznymi, co oznacza, że ich wprowadzenie nie zawsze jest jednoznaczne. Celem wystąpienia jest zwiększenie świadomości w obszarze aktualnych trendów zasad FAIR w odniesieniu do słowników kontrolowanych w naukach humanistycznych i społecznych, w szczególności w otwartych zasobach humanistyki cyfrowej, co ma posłużyć budowaniu maksymalizacji funkcjonalności i oddziaływania kontrolowanych słowników, których użytkownikami są ludzie i maszyny. W badaniach porównano stopień zastosowania zasad FAIR w różnych systemach. W tym celu wykorzystano zarówno publikacje naukowe z ostatnich kilku lat, jak i dokumentację projektową oraz konkretne implementacje (np. słowniki wielojęzycznego serwisu Go Triple, TaDiRAH – Taxonomy of Digital Research Activities in the Humanities), słowniki Konfederacji Repozytoriów Otwartego Dostępu COAR oraz polskie repozytoria: Repozytorium CeON (od końca kwietnia 2024 Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych OPEN), RepOD oraz RDS.

SŁOWA KLUCZOWE

kontrolowane słowniki, systemy organizacji wiedzy, FAIR, repozytoria naukowe, platformy danych, nauki humanistyczne i społeczne

17:40-17:50 Lidia Krawczyk

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

**Let me help you – jak AI rozumie wizerunek:
projekt studencki**

Projekt artystyczno-badawczy „Let me help you” powstał w 2024 roku w ramach zajęć z Fotoedycji prowadzonych przez Lidię Krawczyk dla studentów i studentek 1 roku na kierunku Zarządzanie informacją i publikowanie cyfrowe w Instytucie Nauk o Informacji UKEN w Krakowie. W skład studenckiego zespołu weszli: Jakub Szczepańczyk, Kamila Misiak, Emilia Piechnik, Iza Ozga, Maria Zubik, Małgorzata Targosz, Julia Targosz, Anna Zawalska, Anna Barczuk, Katarzyna Mazur, Julia Pastuszka, Jan Pierzchała, Julia Ryncarz. Prezentowana animacja cyfrowa stanowi dokumentację i podsumowanie efektów zadania pt. maskowanie. Polegało ono na zaprojektowaniu portretu, który będzie refleksją na temat cyfrowego wizerunku, jego wyobrażonej, kreatywnej i ciągle modyfikowalnej formy. Narzędziami wykorzystanymi do pracy były Adobe Photoshop oraz model generatywnej sztucznej inteligencji (GSI) Firefly 3. Problemem badawczym było sprawdzenie w jaki sposób zachodzi komunikacja na linii człowiek – generatywna sztuczna inteligencja. Studenci pod okiem prowadzącej zajęcia mieli za zadanie zbadać mechanizm „rozumowania” (generowania danych wyjściowych w oparciu o transformery oraz model fundamentalny GSI) takich kategorii jak kobieta, mężczyzna, starość, relacje z osobami ludzkimi i nieludzkimi czy przetwarzanie kategorii osobowości, cech charakteru, generowanie emocji. Dodatkowo zadano pytania o to, jaki jest zakres halucynacji (czyli błędnych danych wyjściowych) tego konkretnego modelu generatywnego. Studencki eksperyment ukazał, że GSI dysponuje uprzedzonymi poglądami i stereotypowymi wizerunkami, często również generuje halucynacje i zaszumione dane wyjściowe. Model Firefly, wyszkolony na Adobe Stock oraz obrazach z Internetu, do których prawa licencyjne już wygasły, mimo że efektowny wizualnie i ciekawy z punktu widzenia artystycznego czy krytycznego, w obecnym stanie nie jest równy sieci neuronowej mózgu człowieka, jak zapewniają nas jego twórcy.

SŁOWA KLUCZOWE

model generatywnej sztucznej inteligencji, GSI, Adobe Photoshop, model Firefly, komunikacja człowiek – generatywna sztuczna inteligencja

17.50-18.00 dyskusja i zamknięcie pierwszego dnia konferencji

19.00-22.00 Kolacja: Dynia Resto Bar, ul. Krupnicza 20

AIDA4

Architektura informacji
jako dyscyplina akademicka

AI versus IA –
architektura informacji
w erze algorytmów

— —

DZIEŃ 2

Środa 12.06.2024

Miejsce obrad:

Aula A1, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie, ul. Podchorążych 2

SESJA V**Sztuczna inteligencja w projektowaniu ekosystemów informacyjnych****9.00-9.20 dr Anna Matysek**

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Zastosowania sztucznej inteligencji w projektowaniu systemów etykietowania

Sztuczna inteligencja (AI) staje się coraz potężniejszym narzędziem o szerokim spektrum zastosowań. Jednym z potencjalnych obszarów zastosowania AI w architekturze informacji jest automatyczne generowanie etykiet dla systemów nawigacji serwisów internetowych. Tradycyjne podejście do projektowania systemów etykietowania opiera się głównie na intuicji i doświadczeniu architektów informacji, co może prowadzić do subiektywnych i nieoptymalnych rozwiązań. W referacie przedstawię badanie dotyczące wykorzystania AI do zaprojektowania systemu etykiet dla dużego serwisu internetowego. Stosując metodę analizy porównawczej, ocenię zastosowanie wybranych narzędzi w automatycznym generowaniu etykiet. Badanie obejmować będzie analizę trafności, podobieństwa i spójności generowanych etykiet. Referat ma na celu zainspirowanie badaczy i praktyków do wykorzystania sztucznej inteligencji w projektowaniu architektury informacji, aby zoptymalizować proces, a docelowo poprawić użyteczność i dostępność serwisów internetowych.

SŁOWA KLUCZOWE

sztuczna inteligencja, systemy etykietowania, generowanie etykiet, projektowanie architektury informacji

9.20-9.40 dr Elżbieta Sroka

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Narzędzia AI a praca projektantów UX

Sztuczna inteligencja (AI) odgrywa coraz większą rolę we wszystkich dziedzinach życia. Powstające narzędzia AI mogą usprawnić naukę i pracę. Także w zakresie User Experience (UX) powstają narzędzia AI dla projektantów UX, a także trwają dyskusje w tym zakresie. Referat będzie próbą odpowiedzi na pytania: W jaki sposób projektanci UX mogą wykorzystać narzędzia AI w czasie procesu projektowania? Jakie są dostępne i popularne narzędzia AI dla projektantów UX? W jaki sposób narzędzia AI wspomagają prace projektantów UX i na jakim etapie projektowania są one najczęściej stosowane przez projektantów

UX? Jaka jest opinia projektantów UX w zakresie używania narzędzi AI? Celem wystąpienia jest analiza i przegląd wybranych narzędzi AI, które mogą być wspomagać pracę projektantów UX a także ocena projektantów UX w zakresie dostępnych narzędzi AI w pracy projektowej. Do badań wykorzystano metody: analiza i krytyka piśmiennictwa, analiza treści, sondażu diagnostycznego. Wyniki badań pozwolą na prezentację wybranych narzędzi AI w pracy projektantów UX, a także ich opinii w zakresie ich używania w pracy projektowej.

SŁOWA KLUCZOWE

User Experience, projektowanie UX, sztuczna inteligencja, narzędzia AI

9.40-10.00 Marek Minko

Traffic Peaks

AI w walce z algorytmami w content marketingu

Traffic Peaks to wydawca portali internetowych. W prezentacji przedstawię, jak wykorzystujemy sztuczną inteligencję (AI) i automatyzację do optymalizacji działań w content marketingu. Pokażę kluczowe dane i statystyki obrazujące nasz zasięg i skuteczność działań. Opiszę naszą strategię, która obejmuje poszukiwanie wartościowych domen z historią, tworzenie nowych portali i pracę nad ich widocznością, wykorzystywanie AI do tworzenia treści i automatyzacji procesów oraz budowanie bazy treści poradnikowych i evergreen.

Omówię wyzwania związane z zarządzaniem dużą bazą portali oraz ograniczonymi zasobami i jak AI pomaga nam sprostać tym wyzwaniom. Opowiem o narzędziach analitycznych oraz modelach językowych i narzędziach AI wykorzystywanych w naszej codziennej pracy. Pokażę przykłady zastosowania AI i automatyzacji, takie jak analiza wyników wyszukiwania, ustalanie architektury informacji, przygotowywanie treści artykułów za pomocą AI oraz walidacja merytoryczna i poprawa techniczna. Zaprezentuję efekty naszych działań na przykładzie kilku portali oraz wpływ aktualizacji algorytmów na rotacje w SERP. Pokażę, jak analiza z użyciem AI pomaga nam reagować na te zmiany, przyczyniając się do wzrostu widoczności i ruchu. Referat ma na celu pokazanie, jak wykorzystujemy AI i automatyzację w codziennej pracy, aby optymalizować działania i dostarczać wartościowe treści.

SŁOWA KLUCZOWE

content marketing, wykorzystywanie AI do tworzenia treści, automatyzacja procesów, SERP

10.00-10.20 Paulina Sajna-Kosobucka

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

dr hab. Radosław Sajna-Kunowsky, prof. UKW

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Sztuczna inteligencja i architektura informacji w serwisach genetyczno-genealogicznych Ancestry i MyHeritage

Jednym z doskonałych przykładów witryn internetowych, w których szczególne znaczenie dla użytkowników ma powiązanie sztucznej inteligencji z architekturą informacji, są serwisy genetyczno-genealogiczne, zwłaszcza największe na świecie, tj. amerykański Ancestry i izraelski MyHeritage. Witryny te wykorzystują sztuczną inteligencję do przetwarzania informacji genetycznej w celu przedstawienia użytkownikowi (klientowi) m.in. jego pochodzenia etnicznego czy cech genetycznych oraz dopasowywania tzw. matches, czyli powiązań genetycznych między użytkownikami danego serwisu, zaś architektura informacji ma szczególne znaczenie w odczytywaniu i przeszukiwaniu danych, w tym poszukiwaniu przodków czy krewnych w ogromnych bazach genealogicznych, jakimi dysponują obydwa serwisy. Dla użytkownika ważne jest zatem odpowiednie działanie sztucznej inteligencji, ale też poprawnie zaprojektowana architektura informacji. Głównym celem referatu jest przedstawienie własnej oceny funkcjonalności serwisów Ancestry i MyHeritage. Referat obejmie charakterystykę działania sztucznej inteligencji oraz głównych składowych architektury informacji w analizowanych serwisach pod kątem czterech systemów: organizowania, etykietowania, nawigacji i wyszukiwania oraz identyfikację obszarów wymagających poprawy czy też opcji, które warto implementować. W badaniach dokonano analizy porównawczej badanych serwisów i zastosowano ocenę jakościowo-heurystyczną architektury informacji.

SŁOWA KLUCZOWE

sztuczna inteligencja, architektura informacji, serwisy genetyczno-genealogiczne, Ancestry, MyHeritage

10.20-10.30 dyskusja

10.30-10.50 przerwa kawowa (20 min)

SESJA VI**Sztuczna inteligencja – obrona czy atak?****10.50-11.10 Mateusz Szudra, Tatiana Foks**

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wpływ sztucznej inteligencji na tworzenie fake newsów

Głównym celem wystąpienia jest zwrócenie uwagi na rosnącą rolę sztucznej inteligencji w generowaniu fake newsów oraz zaprezentowanie narzędzi wykorzystywanych do tworzenia nieprawdziwych informacji. Postęp technologiczny stwarza nowe możliwości komunikacji, ale także oznacza nowe wyzwania dla społeczeństwa i demokracji w poszczególnych krajach. Dotyczy to szczególnie tych państw, w których władzę sprawują przedstawiciele radykalnych ugrupowań politycznych, nierzadko działających wbrew obowiązującym przepisom prawa. Obecnie w celu szerzenia dezinformacji wykorzystywane są narzędzia oparte o mechanizmy sztucznej inteligencji – m.in. generatory tekstu, obrazów i wideo. Dodatkowo zwrócona zostanie uwaga na kwestie etyki i odpowiedzialności w kontekście tworzenia i propagowania fake newsów, proponując potencjalne strategie i możliwości, które mogą wspomóc zwalczanie dezinformacji.

SŁOWA KLUCZOWE

dezinformacja, fake news, sztuczna inteligencja, Internet, fact-checking

11.10-11.30 dr Maciej Saskowski

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Sztuczna inteligencja w walce z cyberprzemocą

Czas pandemii COVID 19 miał ogromny wpływ na poziom zagrożeń w Internecie. Alarmująca aktywność przestępców seksualnych stosujący tzw. child grooming, wzrost internetowej agresji na forach i czatach, coraz częstsze samobójstwa wśród nieletnich, których główną przyczyną jest izolacja i przemoc domowa skłoniły wielu twórców sztucznej inteligencji do podjęcia próby znalezienia rozwiązań coraz powszechniejszego problemu cyberprzemocy. Wystąpienie będzie próbą przybliżenia najnowszych narzędzi sztucznej inteligencji do wykrywania ataków personalnych, mowy nienawiści, treści suicydalnych, pedofilii.

SŁOWA KLUCZOWE

sztuczna inteligencja, cyberprzemoc

11.30-11.50 Małgorzata Dąbrowska, Julia Dzikoń, Alicja Jakubczyk

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

**Ocena dostępności czatów opartych na sztucznej inteligencji.
Audyty Gemini, OpenAI i Copilot**

Referat porusza temat szybko rozwijającej się sztucznej inteligencji w kontekście dostępności cyfrowej. Przedmiotem badań są trzy najpopularniejsze czaty AI. Przygotowano audyty dostępności stron: Gemini, OpenAI i Copilot, które sporządzono według wytycznych WCAG 2.1 od World Wide Web Consortium. Na ich podstawie określono kryteria sukcesu, aby następnie porównać te serwisy.

SŁOWA KLUCZOWE

sztuczna inteligencja, dostępność, czaty AI, WCAG

11.50-12.10 Ewa Durek

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Szkoła Doktorska

Wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI) w inżynierii bezpieczeństwa

Wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI) w inżynierii bezpieczeństwa pozwala na wprowadzenie wielu istotnych innowacji, które mogą znacząco poprawić skuteczność, precyzję i efektywność działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa. Warto przy tym pamiętać, że wykorzystanie sztucznej inteligencji w inżynierii bezpieczeństwa wymaga jednak odpowiednich środków ostrożności, takich jak dbałość o prywatność, zabezpieczenia przed atakami na systemy sztucznej inteligencji i regularne aktualizacje algorytmów w celu dostosowywania się do zmieniających się warunków. Podczas konferencji chciałabym przedstawić kilka możliwości jakie daje wdrożenie AI w inżynierii bezpieczeństwa: analiza danych i monitorowanie, detekcja intruzów, systemy ostrzegawcze, automatyzacja procesów bezpieczeństwa, przewidywanie awarii i utrzymanie zapobiegawcze, symulacje i treningi, analiza tekstu i nadzór medialny.

SŁOWA KLUCZOWE

sztuczna inteligencja, inżynieria bezpieczeństwa, bezpieczeństwo, analiza danych, identyfikacja zagrożeń

12.10-12.20 dyskusja**12.20-12.40 przerwa kawowa (20 min)**

12.40-13.00 dr Mariusz Jarocki

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Sztuczna inteligencja jako narzędzie zwiększające potencjał dydaktyczny na kierunkach związanych z przetwarzaniem informacji

Celem referatu jest omówienie zagadnień sztucznej inteligencji, które mogą być przydatne we wsparciu procesu dydaktycznego. Sztuczna inteligencja jest obszarem, którym interesowano się od kilkudziesięciu lat. W początkowym okresie, głównie w kontekście teoretycznym, ale w ostatnim czasie stworzono i udostępniono publicznie szereg rozwiązań, które można wykorzystać w sposób praktyczny. Wydaje się wręcz, że umiejętność sprawnego wykorzystania sztucznej inteligencji stała się jedną z kluczowych kompetencji na obecnym i przyszłym rynku pracy, dlatego też nie sposób pominąć tego trendu w przypadku tworzenia i aktualizacji programów nauczania. Wśród narzędzi wykorzystywanych w dydaktyce, w tym dla kierunków studiów związanych z przetwarzaniem informacji, szczególnie użyteczna może być generatywna sztuczna inteligencja. Rozwiązania tego typu wspomagają wykładowców i studentów w wielu obszarach, a przykładowe projekty zostaną przedstawione na podstawie wdrożonych zajęć z zakresu programowania skryptowego i prac z grafiką komputerową.

SŁOWA KLUCZOWE

sztuczna inteligencja, architektura informacji, programowanie, grafika komputerowa, program nauczania

13.00-13.20 dr Piotr Andrusiewicz

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Działanie kreatorów stron WWW wykorzystujących sztuczną inteligencję w ocenie niewykwalifikowanych użytkowników

W wystąpieniu zostaną przedstawione wybrane kreatory stron WWW wykorzystujące sztuczną inteligencję i według deklaracji twórców pozwalające na szybkie zbudowanie profesjonalnych stron internetowych. Celem referatu jest zaprezentowanie opinii niewykwalifikowanych użytkowników tych narzędzi oraz ocena efektów pracy kreatorów dokonana przez studentów architektury informacji posiadających już pewne doświadczenie w projektowaniu stron WWW.

SŁOWA KLUCZOWE

kreator stron WWW, WordPress, sztuczna inteligencja, chmurowy kreator stron internetowych

13.20-13.40 dr Magdalena Cyrklaff-Gorczyca, dr Paweł Marzec

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Użytkownicy Portalu Informacyjnego UMK

Portal Informacyjny UMK powstał w 2020 r. jako platforma służąca prezentacji potencjału naukowego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz bieżących wiadomości z życia uczelni. Od początku można tam znaleźć materiały przybliżające osiągnięcia naukowe badaczek i badaczy z UMK, a także aktualne informacje o sukcesach społeczności, najważniejszych wydarzeniach i inicjatywach realizowanych na uniwersytecie. Jednym z elementów zarządzania Portalem były cykliczne badania aktywności użytkowników za pośrednictwem narzędzi analityki internetowej. W roku 2024 przeprowadzono dodatkowo badania z wykorzystaniem metody sondażu diagnostycznego. Wystąpienie ma na celu przedstawienie charakterystyki aktywnych użytkowników Portalu Informacyjnego UMK w kontekście demograficznym oraz ich preferencji związanych z korzystaniem z Portalu i ich potrzeb informacyjnych.

SŁOWA KLUCZOWE

Portal Informacyjny UMK, użytkownicy serwisów internetowych, potrzeby informacyjne, sondaż diagnostyczny, analityka internetowa

13:40-13:50 dyskusja i zakończenie konferencji

13:50-14:30 lunch (40 min)

Warsztaty

PROWADZĄCY: Filip Makowiecki

Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera
(od października 2024 r. krakowska filia Uniwersytetu SWPS)

TEMAT

Splątane problemy i brzytwa analogii – projektowanie architektury informacji w oparciu o myślenie analogiczne

Warsztat będzie wyzwaniem rzuconym rytuałom benchmarkingu oraz prawu Jakoba. Typowe podejście polegające na szukaniu inspiracji projektowych w już istniejących podobnych rozwiązaniach jest nieefektywne i kończy się powielaniem tych samych błędów oraz postępującym upodobnianiem się produktów cyfrowych.

Podczas warsztatu poeksperymentujemy z technikami poszukiwania i budowania szeroko pojętych analogii jako sposobu na krzyżowanie perspektyw i kontekstów. Przedstawię krok po kroku swój autorski framework łączący rozkład problemu na czynniki pierwsze, poszukiwanie analogii o różnym stopniu oddalenia oraz poszukamy rozwiązań na podstawie autorskich kart analogii.

Warsztat uzupełniony będzie o case study z wdrożonych projektów oraz podstawowe rozróżnienia dotyczące myślenia analogicznego z literatury. Skupimy się na wyzwaniu z obszaru architektury informacji i modelowania rozwiązań, ale też zobaczymy, jak stosować omawiane techniki w procesach empatyzacji, definiowania wyzwania czy ideacji.

DLA KOGO

Wymagane doświadczenie w co najmniej jednym projekcie UX, w którym przedmiotem prac była głęboka architektura informacji (a więc poziom całego ekosystemu cyfrowego lub całej aplikacji/serwisu, a nie pojedynczego ekranu).

14:30-15:45 I część warsztatów

15.45-16.00 przerwa

16.00-17.15 II część warsztatów

Warsztaty

PROWADZĄCY: Anna Sieroń, Sebastian Sikora

Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera

(od października 2024 r. krakowska filia Uniwersytetu SWPS)

TEMAT

Biblioteka dla wszystkich – projektowanie usług od podstaw

Zapraszamy na warsztaty poświęcone projektowaniu usług dostępnych dla różnorodnych grup klientów i użytkowników. Celem warsztatów jest wyposażenie uczestników w podstawy wiedzy i umiejętności projektowania inkluzywnych, przyjaznych i funkcjonalnych usług.

Warsztaty będą wyjątkową okazją, aby:

- poznać narzędzia i praktyki w zakresie projektowania usług, które zaspokajają potrzeby zróżnicowanej grupy użytkowników; zrozumieć różnorodne potrzeby użytkowników na przykładzie grup docelowych o różnych potrzebach, kompetencjach i wymaganiach.
- wymienić się doświadczeniami i poznać inne osoby zainteresowane projektowaniem usług, co, jak mamy nadzieję zaowocuje nowymi, innowacyjnymi rozwiązaniami. Podczas warsztatów omówimy kluczowe aspekty procesu projektowania usług, w tym:
 - analizę potrzeb użytkowników – jak skutecznie badać i identyfikować potrzeby różnych grup korzystających z biblioteki;
 - tworzenie usług dostosowanych do różnych kontekstów – jak projektować usługi, które będą elastyczne i adaptowalne do różnorodnych wymagań użytkowników;
 - wykorzystanie technologii i innowacji – jak nowe technologie mogą wspierać rozwój nowoczesnych usług bibliotecznych.

DLA KOGO

Warsztaty są skierowane do wszystkich zainteresowanych tworzeniem nowoczesnych, dostępnych i efektywnych usług. W szczególności zapraszamy pracowników bibliotek. Wymagana wiedza i umiejętności: ciekawość i zaangażowanie, wiedza z zakresu projektowania usług NIE jest wymagana.

14:30-15:45 I część warsztatów

15.45-16.00 przerwa

16.00-17.15 II część warsztatów

AIDA 4

Architektura informacji
jako dyscyplina akademicka
AI versus IA –
architektura informacji
w erze algorytmów

—

11-12.06.2024

Uniwersytet
Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie

Redakcja i korekta

dr Bożena Jaskowska

Projekt i opracowanie graficzne

dr Magdalena Koziak-Podsiadło

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI

dr Bożena Jaskowska (Przewodnicząca)

dr Stanisław Skórka

dr Elżbieta Sroka

dr Piotr Andrusiewicz

dr Magdalena Koziak-Podsiadło

SPONSORZY KONFERENCJI

